

## **Birinyi József: Gondolatok a Magyar kézművességről 2013-ban.**

**A világ nem arra kíváncsi, hogyan utánozzuk, hanem arra, mi mit adunk a világhoz.** A Magyar Kézművesség - 2013 könyv és kiállítás - az államalapítástól, Szent István korától máig, a hagyományt, az új technikákat ötvözve, mai funkciók betöltésére születő alkotásokkal - átfogó képet ad a magyar kézművesek remekeiről. Megtalálhatók a tradicionális alkotások mesteri rekonstrukciói, a megújuló hagyomány és az alkotói szabadságot kiteljesítő, de a „tisztá forrásból” merítő, ihlető hagyomány is. Jó nézni, jó megfogni, jó használni, élni vele. Generációkon át a kezek művében, az íratlan szabályok szorításában, csiszolásában ölelkezik a múlt a jelennel. Ahogy Farkas Árpád írja féltő szeretettel: **“Csak lábujjhegyen, halkan!: Apáink hűlő, drága arcán járunk.”**

Köszönet a kiállítást évente megrendező, A Magyar Kézművességért Alapítványnak, a mecénásoknak. Az értékek segítése, támogatósa a legjobb „befektetés”, mert a ráfordítás (legyen az szakmai, anyagi), a segítség biztosan a legnagyobb hozadékot eredményezi emberi, közösségi sikerekben, az egymást megbecsülő kapcsolatokban, az „Érték a mérték”értékrend szilárdításában, az identitás és az anyagi gyarapodás vonatkozásában egyaránt.

Ma már zömmel nem hagyományozódás keretében apáról fiúra, hanem intézményes keretek között, mesterről tanítványra száll a tudás. Szükség van tehát a kézművesek kezének segítő megfogására, hogy jellemző, közösség és országmárka építő lokális alkotásaikkal versenyképesek lehessenek a globális megmérettetésben, hogy tudásuk, művészetük ne az alkotókkal két lábon, hanem az alkotásokba építve menjen, jó hírünket keltve a világba.

Az egyre virtuálisabb, egyszer használatos, arctalan tömegtermékek, a passzív befogadás, fogyasztás korában a személyes alkotás, az üzenetet hozó mű megérint, életre szóló, elkötelezett szerelem, nem pillanatnyi kaland! **Örökségünk a ma élményével jövőnk alapja. Köszön a múlt, használ a ma, él a jövő.** Gustav Mahler gondolatát kiteljesítve: **„A tradíció nem a hamu őrzése, a tűz továbbadása.”** Mert parancsra nem lehet szeretni! Kell az indító élmény! Ezeremester, muzsikos, hangszerkészítő apánktól kaptunk bátyámmal eszmélő korunktól mi is meghatározó élményt, útravalót a zene, a hangszerek szeretetéhez. Észre sem vettük, és már önfeledten jártunk-keltünk a hangok létráján, készítettük a hangszereket. Belenőttünk a zenébe!

Az amorf anyagból csodát lehet csinálni, csak tudni kell a benne rejlőt meglátni, kibontani, az elődök kezét vezető mozdulataival a fölösleget kivenni, lefaragni. „Kezessé” kell tenni az anyagot, hogy a mű „ne csak holt kincs legyen a láda mélyén”, hogy benne az üzenet, a szépség, a funkció organikus hármassága teljesebben ki. Ez a mesterek, a kézművesek tudománya.

Dicsérni jöttem a hagyományt, nem temetni! **Éljünk hát a „szokás hatalmával”**, hogy tovább tükrözhessek elődeink arcát, hogy remekeinkkel gazdagabbá tehessek életünket, az egyetemes emberi kultúrát.

Kezet csókolhatunk minden értő, alkotó mesternek, kézművesnek, akik azért vannak a világon, hogy az velük szebb legyen, mint nélkük, hogy méltó nyomot hagyjanak remekműveikkel az olvasó kezében tartott könyv hasábjain is.

Birinyi József

a Hungarikum Szövetség elnöke, a Hungarikum törvény stratégiájának alkotója